

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана факультету психології
з навчальної роботи

Алла МОСКАЛЕНКО

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИХОВНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів освітньо-наукового ступеня: **бакалавр**

галузі знань **10 «Природничі науки»**

за спеціальністю **104 «Фізика та астрономія»**

рівень вищої освіти: **перший**

освітньо-професійна програма **«Фізика та астрономія»**

вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Форма заключного контролю :	диференційований залік

Викладач: **Левицька Людмила Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки, доцент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__

(підпис) (ПІБ) (дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__

(підпис) (ПІБ) (дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__
(підпис) (ПІБ) (дата)

КИЇВ – 2022

Розробники:

Левицька Людмила Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

«30» серпня 20__ року

Завідувачка кафедри педагогіки

Алла Алла МАРУШКЕВИЧ

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «30» серпня 20__ року

Голова науково-методичної комісії І. АНАНОВА (Івана АНАНОВА)

«30» сер 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією фізичного факультету

Протокол № 12 від «16» вересня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Олег Оліх (Олег Оліх)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« » 20__ року

1. Мета виховної практики – оволодіння студентами сучасними методами, формами, методиками виховної роботи, формування у них професійних вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних завдань в умовах реального освітнього процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:
успішне опанування курсів «Педагогіка», «Основи психології», «Вікова та педагогічна психологія»; володіння уміннями та навичками формування основних регуляторів діяльності і поведінки в освітніх закладах.

3. Анотація навчальної дисципліни:

У результаті проходження виховної практики у студентів повинні бути сформовані виховні, організаторські, комунікативні вміння майбутнього педагога, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: виховної, навчальної, методичної. Важливим є набуття студентами умінь визначати мету і завдання виховної роботи з дітьми; складати план навчально-виховної роботи на день, місяць, навчальний рік; вести педагогічні спостереження за дітьми, визначати їх індивідуальні особливості та зміст, прийоми індивідуальної роботи; проводити виховні заходи з дітьми різного віку; встановлювати педагогічно-правильні стосунки з дітьми; педагогічно усвідомлювати і аналізувати досвід своєї педагогічної діяльності; проводити роботу з батьками.

4. Завдання (навчальні цілі): полягають у формуванні інтегральної (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти), а також загальних (ЗК) та фахових компетентностей (ФК):

ЗК11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК12. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК29. Здатність здобувати додаткові компетентності через вибіркові складові освітньої програми, самоосвіту, неформальну та інформальну освіту.

ФК30. Здатність до організації й реалізації освітнього процесу з фізики та астрономії в базовій та профільній середній школі, а також до організації та проведення позакласної та позашкільної роботи з фізики та астрономії в базовій та профільній середній школі.

ФК32. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК33. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення до занять фізикою та астрономією, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК34. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК35. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток підсумковий оцінки з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	організація виховної роботи в закладі освіти	<i>самостійна робота, консультації керівника практики, участь у повсякденній діяльності закладу</i>	<i>педагогічне спостереж., аналіз проведених заходів, перевірка та оцінка звітної документації</i>	30%
1.2	особливості організаційно-виховної роботи в класі;			
1.3	методика організації виховної роботи			
1.4	напрями, форми, методи виховання в освітніх закладах			
1.5	планування виховної роботи в класі			
1.6	проведення психолого-педагогічного вивчення як особистості окремих учнів, так і колективу класу в цілому			
1.7	основні положення законодавства України в галузі середньої освіти, програмних документів, які стосуються виховання учнівської молоді			
2.1	уміти використовувати знання та навички з виховання дітей та молоді у практичній діяльності			
2.2	діяти відповідно до нормативно-правової бази і законодавства про середню освіту в Україні			

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
2.3	вміти співпрацювати з батьками з метою посилення виховного впливу на учня	<i>самотійна робота, консультації і керівника практики, практичні завдання, проведення практичних занять</i>	<i>педагогічне спостереж., аналіз проведених семінарів та виховних заходів, проведення практичних занять</i>	30%
2.4	визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і виховання			
2.5	контролювати й оцінювати рівень сформованості всіх складників професійної компетентності			
2.6	планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу в освітньому закладі			
2.7	відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних виховних заходів з дітьми та молоддю			
2.8	самоорганізовувати свою діяльність, управляти часом			
2.9	закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу			
2.10	формування професійно значущих якостей, професійних умінь та навичок управління виховною діяльністю учнів			
2.11	набуття умінь самоаналізу педагогічної майстерності			
2.12	вирішувати професійні завдання в межах наданих повноважень			
2.13	дотримуватися професійної етики			

3.1	здатність долати комунікативні бар'єри, які виникають при відсутності розуміння ситуації спілкування внаслідок різних поглядів	<i>самостійна робота, консультації керівника практики, проведення практичних занять</i>	<i>педагогічне спостереж., аналіз виконаних завдань, проведення практичних занять</i>	20%
3.2	впевненість у собі, розкутість, адекватна включеність у комунікативну ситуацію			
3.3	швидке, своєчасне і точне орієнтування в ситуації комунікативної взаємодії			
3.4	спілкування в різних статусно-рольових позиціях			
3.5	володіння технікою вирішення комунікативних завдань			
4.1	автономно і відповідально усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>самостійна робота, консультації керівника практики, проведення практичних занять</i>	<i>аналіз виконаних завдань, проведення практичних занять</i>	20%
4.2	особиста відповідальність за якість проведених виховних заходів та власну професійну підготовку (мотивація до постійного навчання та володіння вміннями з виховання підростаючого покоління)			

ПРН28. Знати та розуміти зміст і особливості різних видів позакласної та позашкільної роботи з фізики, володіти сучасними методиками й технологіями їх організації та проведення; володіти формами та методами виховання учнів на уроках та в позакласній роботі, вміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.	+		+	+	+	+				+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН29. Знати та розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.	+		+		+		+		+	+	+		+		+	+	+		+		+					+
ПРН30. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.	+			+		+		+		+		+			+		+		+					+		
ПРН31. Вміти проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організувати співпрацю учнів, залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.		+			+		+		+		+		+			+			+			+		+		+

7. Схема формування оцінки:

Засобами діагностики успішності навчання є педагогічне спостереження, аналіз проведених семінарів та виховних заходів, включеність у процес виробничої діяльності на базі практики, перевірка та оцінка звітної документації, аналіз результатів самостійної роботи здобувачів. Оцінка результатів практичної підготовки здійснюється за **100-бальною шкалою**.

7.1. Форми оцінювання студентів

За результатами практики здобувачам виставляються оцінки: Оцінка виставляється окремо за кожен вид роботи, а саме:

Завдання, які мають виконати здобувачі в процесі практичної підготовки	Оцінка в балах:	
	<i>Min. – 60 балів</i>	<i>Max. – 100 балів</i>
Скласти індивідуальний план виховної роботи студента-практиканта	3	5
Проведення виховної години в освітньому закладі	3	5
Провести психолого-педагогічний аналіз виховного заходу в освітньому закладі	3	5
Аналіз педагогічних ситуацій у закладі освіти: визначення виховного впливу	9	15
Зробити методичну розробку виховного заходу, проведеного у студентській академічній групі	9	15
Скласти психолого-педагогічної характеристику колективу студентської академічної групи / учнівського колективу	6	10
Обґрунтувати практичні рекомендації щодо вдосконалення проходження практики	3	5
Захист результатів практики	24	40
	60	100

При оцінюванні роботи практикантів береться до уваги культура оформлення звітної документації.

7.2. Організація оцінювання:

Здобувач може бути недопущеним до підсумкового оцінювання, якщо під час практичної підготовки він: 1) не досяг мінімального порогового рівня оцінки (60%) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю;

2) якщо під час практичної підготовки він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату. Рішення про недопущення за поданням викладача (керівника практики) приймається деканом та оприлюднюється до початку відповідного контролю.

Керівник практики на основі аналізу завдань, які виконали здобувачі в процесі практичної підготовки, перевірки й оцінки звітної документації, виставляє оцінку від 0 до 60.

Під час заліку комісія, на основі оцінки захисту звіту про практику, аналізу звітної документації виставляє оцінку в межах 0-40 балів. Підсумкова оцінка виставляється як сума балів, запропонована керівником практики та оцінки за захист практики.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Зміст і структура виховної практики

№ п/п	ЗАХОДИ ВИХОВНОЇ ПРАКТИКИ	Кількість годин
Виховна діяльність студентів – практикантів		
1.	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення з організацією виховної роботи в закладі освіти; • ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі; • виконання обов'язків куратора академічної групи; • планування виховної роботи в академічній групі; • проведення виховної години в класі; • відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші студенти-практиканти (взаємовідвідування); • підготовка і проведення одного виховного заходу; • проведення психолого-педагогічного вивчення як особистості окремих студентів, так і колективу групи в цілому; • складання психолого-педагогічної характеристики учнів класу 	100
2.	виконання індивідуальних дослідницьких завдань протягом виховної практики та складання відповідного звіту	20
Всього: 4 кредити		120

9. Рекомендована література

1. Демчук В.С., Соловей М.І. Виховна робота наставника академічної групи студентів вищого закладу освіти. – К.: КНЛУ, 2000. – 68 с.
2. Євтух М.Б. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: монографія / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Л.М. Дибкова. – К. : КНЕУ, 2010. – 248 с.
3. Зварич І.М. Теоретичні і методичні основи оцінювання педагогічної компетентності викладачів США : навч. посібник / І.М. Зварич. – К.: Фенікс, 2012. – 148 с.
4. Кучерявий О.Г. Модульно-розвивальне навчання у вищій школі: аспекти проектування : монографія. – К. : Слово, 2012. – 280 с.
5. Лузан П., Зайцева І. Академічна група в контексті проблем виховання студентської молоді // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5. – №1. – С. 151-156.

6. *Марушкевич А.А., Спіцин Є.С.* Педагогіка вищої школи : підручник : 2-ге вид., переробл. і доповн. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2021. – 576 с.
7. *Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова.* – К. : КНТ , 2014. – 262 с.
8. *Муніч Н.В.* Методика викладання у вищій школі : методичний посібник (для магістрів) /Н.В. Муніч. – К. : ПП Дірект Лайн, 2015. – 80 с.
9. *Педагогіка вищої школи і педагогічна майстерність викладача: хрестоматія / Укл. В.А. Бугров, А.А. Марушкевич, Є.С. Спіцин.* К.: ВПЦ «Київський університет», 2022.- 704с.
10. *Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка* (Введено в дію наказом ректора № 170-32 від 11 квітня 2022 року) [Електронний ресурс]: – шлях доступу.– [https:// www.univ.kiev. ua/pdfs/ official /polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf](https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf)
11. *Соловей М.І., Демчук В.С.* Виховна робота у вищому навчальному закладі. – К.: Ленвіт, 2003. – 257 с.
12. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Магістр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка , спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/3ph2TfV>
13. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/3cyK0I3>
14. *Шляхтун П.П.* Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін навч. посібник / П.П. Шляхтун. – К. : Академія, 2011. – 224 с. – (Серія «Альма-матер»).
15. *Ягоднікова В.В.* Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі : навч. посібник / В.В. Ягоднікова. – К. : Персонал, 2011. – 70 с.

10. Додаткові ресурси:

Зразки і схеми індивідуального плану практиканта, звіту, аналізу проведеного заняття та виховного заходу тощо можна отримати через електронну пошту викладача Ludmbogd@ukr.net